

ยุทธศาสตร์ที่เป็นไปได้สำหรับอุตสาหกรรมแฟชั่น เพื่อบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาอย่างยั่งยืนภายในปี ค.ศ. 2030

Potential Strategies for the Fashion Industry to Achieve Sustainable Development Goals (SDGs) by 2030

Article History

Received: March 22, 2025

Revised: December 4, 2025

Accepted: December 16, 2025

ธโนทัย มงคลสินธุ์

Thanotai Mongkolsin

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมแฟชั่นเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นลำดับต้นๆ ของโลก บทความนี้นำเสนอแนวทางยุทธศาสตร์ที่เป็นไปได้สำหรับอุตสาหกรรมแฟชั่นเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายในปี ค.ศ. 2030 โดยอ้างอิงทฤษฎี 6 แนวทางการเปลี่ยนแปลงของ เจฟฟรีย์ ดี แซคส์ ผ่านการวิเคราะห์ 12 เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่น ได้แก่ เอสดีจี 1 ขจัดความยากจน เอสดีจี 3 สุขภาพและความปลอดภัย เอสดีจี 5 ความเท่าเทียมทางเพศ เอสดีจี 6 น้ำสะอาดและการสุขาภิบาล เอสดีจี 7 พลังงานสะอาดที่ทุกคนเข้าถึงได้ และ เอสดีจี 8 งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งทั้งหมดล้วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับสุขภาพและคุณภาพชีวิตของมนุษย์ นอกจากนี้ อุตสาหกรรมแฟชั่นต้องลงทุนในนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและระบบผลิตที่รับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ เอสดีจี 9 อุตสาหกรรม นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงการบริโภคอย่างรับผิดชอบ ซึ่งตรงกับ เอสดีจี 12 เพื่อฟื้นฟูวิกฤตสภาพภูมิอากาศ สอดคล้องกับ เอสดีจี 13 การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ลดการปล่อยและเพิ่มความโปร่งใส สอดคล้องกับ เอสดีจี 14 การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล และ เอสดีจี 15 การดูแลระบบนิเวศบนบก และการสร้างหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งคือ เอสดีจี 17 ตามลำดับ โดยสรุปผลการวิเคราะห์ออกมาเป็นแนวทางยุทธศาสตร์ที่เป็นไปได้สำหรับอุตสาหกรรมแฟชั่นจำนวน 12 ข้อ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนอีก 5 ปีข้างหน้าได้อย่างทัน่วงที

คำสำคัญ: เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน อุตสาหกรรมแฟชั่น แฟชั่นเพื่อความยั่งยืน แฟชั่นหมุนเวียน
การเปลี่ยนแปลง

Abstract

The fashion industry has significant negative impacts on society and the environment. This article presents potential strategic approaches for the fashion industry to achieve the Sustainable Development Goals (SDGs) by 2030, referencing Jeffrey D. Sachs' theory of Six Transformations. It analyzes 12 relevant SDGs, namely SDGs 1 No Poverty, SDGs 3 Good Health and Well-being, SDGs 5 Gender Equality, SDGs 6 Clean Water and Sanitation, SDGs 7 Affordable and Clean Energy, and SDGs 8 Decent Work and Economic Growth, all of which are directly connected to human health and quality of life. In addition, the fashion industry must invest in environmentally friendly innovations and responsible production systems in line with SDGs 9 Industry, Innovation and Infrastructure, as well as promote responsible consumption, which corresponds to SDGs 12 Responsible Consumption and Production. These efforts also support the restoration of the climate crisis, aligning with SDGs 13 Climate Action, reducing greenwashing and enhancing transparency, in accordance with SDGs 14 Life Below Water and SDGs 15 Life on Land, and fostering partnerships for sustainable development under SDGs 17 Partnerships for the Goals. In summary, the analysis has resulted in 12 feasible strategic approaches for the fashion industry, which can be applied to achieve the SDGs effectively within the next five years.

Keywords: Sustainable Development Goals, Fashion Industry, Sustainable Fashion, Circular Fashion, Transformation

บทนำ

อุตสาหกรรมแฟชั่นมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่ปล่อยมลพิษรายใหญ่ที่สุดเป็นอันดับสองของโลก รองจากอุตสาหกรรมปิโตรเลียม (Thakker & Sun, 2022) โดยทั้งอุตสาหกรรมมีแรงงานทั่วโลกจำนวนกว่า 3.45 พันล้านคน มีอัตราการผลิตเพิ่มขึ้นมหาศาลอย่างต่อเนื่อง เนื่องด้วยกระบวนการผลิตที่พัฒนาให้รวดเร็วขึ้น เพื่อตอบสนองกระแสแฟชั่นที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ส่งผลให้เสื้อผ้าจำนวนมากถูกใช้งานเพียงช่วงเวลาสั้นๆ ก่อนทิ้งเป็นขยะ ปัญหานี้ทำให้อุตสาหกรรมแฟชั่นกลายเป็นหนึ่งในตัวการสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในแง่ของมลพิษที่เพิ่มขึ้น การใช้น้ำในปริมาณที่สูงกว่าภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ และเป็นแหล่งกำเนิดน้ำเสียคิดเป็นร้อยละ 20.00 ของปริมาณน้ำเสียทั่วโลก และการปล่อยสารเคมีที่เป็นอันตรายต่างๆ รวมถึงการใช้พลังงานอย่างมหาศาล อีกทั้ง เสื้อผ้าส่วนใหญ่ยังไม่สามารถย่อยสลายได้ทางชีวภาพ และก่อให้เกิดผลกระทบต่อโลก นอกจากนี้ ยังมีเหตุการณ์โศกนาฏกรรม

ที่เกิดขึ้น ยกตัวอย่างเช่น อาคารรานา พลาซ่า (Rana Plaza) ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงงานทอผ้าถล่ม ที่ประเทศบังกลาเทศ ในปี ค.ศ. 2013 ส่งผลให้อุตสาหกรรมแฟชั่นได้ถูกตั้งคำถามถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การเรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในอุตสาหกรรมนี้ (แพรวพรรณ ศิริเลิศ, 2565; Weavabel, 2024) ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมแฟชั่นตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ต่างร่วมกันทำตามเป้าหมายที่มีส่วนร่วม เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้เกิดขึ้นในอีก 5 ปีข้างหน้า

ความเป็นมาของ SDGs

SDGs เป็นแผนแม่บทที่องค์การสหประชาชาติสร้างขึ้นเพื่อให้ทุกประเทศร่วมกันพัฒนาความเจริญรุ่งเรืองควบคู่กับการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มจากการประชุมว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาในปี ค.ศ. 1992 ตามด้วยการกำหนด SDGs ในปี ค.ศ. 2000 เพื่อจัดความยากจนทั่วโลก และในปี ค.ศ. 2015 มีการรับรองวาระการพัฒนาแห่งปี ค.ศ. 2030 ซึ่งประกอบด้วย 17 เป้าหมายหลักและ 169 เป้าหมายย่อยที่สามารถนำไปใช้ได้ในทุกประเทศ (The United Nations, n.d.; Weavabel, 2024) วาระนี้เป็นแผนปฏิบัติการที่ครอบคลุมด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเทศสมาชิกให้คำมั่นสัญญาว่าจะดำเนินการให้บรรลุผลภายในปี ค.ศ. 2030 โดยมีรายละเอียดของ 17 เป้าหมายหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืนที่กล่าวในหัวข้อถัดไป

SDGs 17 ข้อ

SDGs ขององค์การสหประชาชาติประกอบด้วย 17 เป้าหมายที่มุ่งสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของมนุษย์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยมีรายละเอียด ได้แก่ SDGs 1: การขจัดความยากจน SDGs 2: การขจัดความหิวโหย SDGs 3: การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี SDGs 4: การศึกษาที่มีคุณภาพ SDGs 5: ความเท่าเทียมทางเพศ SDGs 6: น้ำสะอาดและการสุขาภิบาล SDGs 7: พลังงานสะอาดในราคาที่เข้าถึงได้ SDGs 8: การทำงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ SDGs 9: อุตสาหกรรม นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน SDGs 10: การลดความเหลื่อมล้ำ SDGs 11: เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน SDGs 12: การผลิตและการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสังคม SDGs 13: การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ SDGs 14: การรักษาระบบนิเวศทางทะเล SDGs 15: การรักษาระบบนิเวศทางบก SDGs 16: สันติภาพและสถาบันที่เข้มแข็ง และ SDGs 17: หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (The United Nations Sustainable Development Goals, n.d.)

ภาพที่ 1 ภาพ SDGs 17 ข้อ

ที่มา: เอสดีจี มูฟทิม (2560)

SDGs ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมแฟชั่น

อุตสาหกรรมแฟชั่นเป็นหนึ่งในผู้ก่อมลพิษใหญ่รองจากอุตสาหกรรมน้ำมัน โดยในปี ค.ศ. 2018 คณะกรรมการเศรษฐกิจแห่งสหประชาชาติ ระบุว่าอุตสาหกรรมนี้ทำลายทรัพยากรน้ำมากที่สุดเป็นอันดับสองของโลก โดยปล่อยน้ำเสียร้อยละ 20.00 ก๊าซคาร์บอนร้อยละ 8.00 ถึงร้อยละ 10.00 และสารเคมีกำจัดศัตรูพืชร้อยละ 11.00 รวมถึงทิ้งขยะสิ่งทอร้อยละ 85.00 และปล่อยไมโครไฟเบอร์ถึง 500,000 ตัน ลงสู่มหาสมุทร (Ingarozza, 2023) สหประชาชาติจึงได้จัดตั้งกลุ่มพันธมิตรเพื่อบรรลุความยั่งยืนในอุตสาหกรรมแฟชั่น โดยมีการผลักดันให้ตราสินค้าทำการวัดและรายงานผลกระทบอย่างโปร่งใส หลีกเลี่ยงการโฆษณาเชิงสีเขียวที่ไม่จริง (greenwashing) (UN Alliance for Sustainable Fashion, n.d.) โดยมี SDGs ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมแฟชั่น ทั้งหมด 12 เป้าหมาย ดังนี้

SDGs 1: การขจัดความยากจน

อัตราค่าจ้างแรงงานที่ต่ำในอุตสาหกรรมแฟชั่นส่งผลให้แรงงานต้องเผชิญกับความยากจน แม้ว่าร้อยละ 97.00 ของตราสินค้าแฟชั่นและค้าปลีกจะมีจรรยาบรรณทางธุรกิจและนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) แต่กลับไม่สามารถป้องกันการบังคับใช้แรงงานหรือคุ้มครองสิทธิของแรงงานได้ (“แบรนด์แฟชั่นโลก’ เหมินแก้ปัญหาบังคับใช้แรงงาน”, 2564) ตัวอย่างเช่น การประท้วงของแรงงานในบังกลาเทศ เนื่องจากค่าจ้างที่ไม่สอดคล้องกับค่าครองชีพ แม้จะได้รับการปรับขึ้นเพียงเล็กน้อย (กรุงเทพธุรกิจ, 2566) รายงานจากโนเดอะเซน ในปี ค.ศ. 2021 พบว่าร้อยละ 54.00 ของบริษัทแฟชั่นที่สุ่มสำรวจมีปัญหาการบังคับใช้แรงงานในห่วงโซ่อุปทาน และแบรนด์แฟชั่นรายใหญ่ได้รับประโยชน์จากระบบนี้โดยตรง โดยบริษัทแฟชั่นรายใหญ่ เช่น เคอร์รี่ (Kering) และแอลวีเอ็มเอช (LVMH) ได้คะแนนเพียง 41 และ 19 จาก 100 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนถึงการละเมิดสิทธิแรงงานอย่างร้ายแรง (“แบรนด์แฟชั่นโลก’ เหมินแก้ปัญหาบังคับใช้แรงงาน”, 2564)

ดังนั้น หากอุตสาหกรรมแฟชั่นต้องการบรรลุ SDGs ผู้ประกอบการจำเป็นต้องยกระดับคุณภาพชีวิตของแรงงานผ่านมาตรการปรับค่าจ้างให้เหมาะสมกับค่าครองชีพ (Thakker & Sun, 2023)

SDGs 3: การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี

การลดการปล่อยมลพิษและของเสียในการผลิตสิ่งทอสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของแรงงานและประชาชนที่อาศัยใกล้เคียง โดยการนำระบบวัสดุหมุนเวียนที่ปลอดภัยมาใช้ช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพมนุษย์ (Textile Exchange, 2018; Ellen MacArthur Foundation, 2017) อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมแฟชั่นยังคงเผชิญปัญหาสภาพแวดล้อมการทำงานที่เสี่ยงต่อสุขภาพ เช่น ชั่วโมงทำงานที่ยาวนานในบางประเทศ ซึ่งทำให้ได้รับคะแนนเชิงลบในเรื่องการยกระดับคุณภาพชีวิตของแรงงาน ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนี้จำเป็นต้องมีมาตรการเร่งด่วน เพื่อบรรลุ SDGs (Thakker & Sun, 2023)

SDGs 5: ความเท่าเทียมทางเพศ

อุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอในประเทศกำลังพัฒนาเผชิญปัญหาการจ้างงานที่ไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะการจ้างแรงงานสตรีและเด็กในอัตราค่าจ้างต่ำ และการปฏิบัติที่ไม่ยุติธรรมต่อนางแบบ (Fashion Takes Action, 2022) การแก้ไขสามารถทำได้ผ่านการเก็บภาษี การเพิ่มความรับผิดชอบ การรักษากฎจริยธรรม และการให้แรงงานมีสิทธิ์มีเสียง (Vijayarasa & Liu, 2022) นอกจากนี้ การปฏิบัติตามมาตรฐานการค้าที่เป็นธรรม (fairtrade) การไม่จ้างแรงงานเด็ก และการจ่ายค่าจ้างที่เหมาะสมสามารถช่วยให้อุตสาหกรรมแฟชั่นบรรลุ SDGs 5 ได้ (Olofsson & Mark-Herbert, 2020)

SDGs 6: น้ำสะอาดและการสุขาภิบาล

อุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอมีส่วนสำคัญในการสร้างมลพิษทางน้ำจากการใช้สารเคมีและปิโตรเลียมในกระบวนการผลิต โดยเฉพาะการย้อมสีผ้าที่ปล่อยสารพิษโลหะหนัก เช่น ตะกั่วและปรอท ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (Greenpeace International, 2012) ปัญหานี้พบได้ในหลายพื้นที่ เช่น แม่น้ำแยงซีและแม่น้ำเพิร์ลในจีน รวมถึงแม่น้ำบันดีในอินเดีย (Kakkar, 2018) เพื่อบรรลุ SDGs ด้านน้ำสะอาดและสุขาภิบาล อุตสาหกรรมแฟชั่นควรลดมลพิษทางน้ำผ่านการใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น สีย้อมจากพืช การไม่ปล่อยสารพิษ และการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ (Thakker & Sun, 2022)

SDGs 7: พลังงานสะอาดในราคาที่เข้าถึงได้

อุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอเป็นหนึ่งในผู้ปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด โดยปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ประมาณ 1.2 พันล้านตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 10.00 ของการปล่อยก๊าซจากอุตสาหกรรมทั้งหมด และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 50.00 ภายในปี ค.ศ. 2030 (Shukla, 2022) เพื่อบรรลุ SDGs 7 ที่เกี่ยวข้องกับพลังงานสะอาดและยั่งยืน อุตสาหกรรมแฟชั่นจำเป็นต้องลดการปล่อยคาร์บอนผ่านการใช้เทคโนโลยีที่ประหยัดพลังงาน เช่น การใช้หม้อไอน้ำที่ใช้พลังงานจากก๊าซและพลังงานแสงอาทิตย์แทนฟอสซิล และการใช้เครื่องทอผ้าที่มีเทคโนโลยีประหยัด

พลังงาน เช่น เครื่องทอผ้าแบบแรงดันอากาศ (Debnath, 2020; Oliveira Neto et al., 2019) นอกจากนี้ยังควรปฏิบัติตามหลักการเคมีสีเขียวและติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงพลังงานสะอาดและยั่งยืน

SDGs 8: การทำงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงานในห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอ พบว่า 7 ประเทศในสหภาพยุโรปร่วมกันรับผิดชอบร้อยละ 80.00 ของการปล่อยคาร์บอนจากการบริโภคสินค้าประเภทเสื้อผ้าและเครื่องหนัง โดยมีรายงานอุบัติเหตุที่ทำให้เสียชีวิต 375 คน และไม่เสียชีวิต 21,000 คนจากหน่วยงานการผลิตในประเทศต่างๆ เช่น มาดากัสการ์ อินเดีย และบังกลาเทศ (Malik et al., 2021) การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและการให้ความสำคัญกับสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน รวมถึงค่าจ้างที่มีเกียรติและระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน จึงเป็นสิ่งสำคัญในการบรรลุ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ

SDGs 9: อุตสาหกรรม นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน

ทุก SDGs เชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น โครงการขนส่งที่ยั่งยืน (sustainable transportation) ซึ่งสามารถนำไปใช้กับอุตสาหกรรมแฟชั่นได้ โดยการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ปลอดภัยและยั่งยืนจะช่วยกำจัดความยากจน กระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ และช่วยต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UN Sustainable Development Group, 2016) นอกจากนี้ การมุ่งเน้นนวัตกรรมในอุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอ เช่น การใช้ของเสียจากภาคเกษตรกรรมและอาหารมาใช้ในการผลิตผ้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ผ้าที่ทำจากเปลือกส้ม เพื่อสร้างผ้าที่สามารถย่อยสลายได้ (Orange Fiber, 2021) จะช่วยให้การพัฒนาเป็นไปในทิศทางที่ยั่งยืน และการส่งเสริมแฟชั่นที่ช้าลง (slow fashion) จะช่วยลดการผลิตที่เกินจำเป็น ทำให้สามารถบรรลุ SDGs ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

SDGs 12: การผลิตและการบริโภคที่รับผิดชอบ

การศึกษาพบว่า ขยะจากกระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอสามารถเพิ่มมูลค่าได้ถึงร้อยละ 126.00 โดยสร้างกำไรได้ 25 บาทต่อชิ้นการผลิต (Aker et al., 2022). การส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน และการใช้วัสดุที่ยั่งยืน เช่น การออกแบบเสื้อผ้าตามความต้องการ การรีไซเคิลเสื้อผ้าที่หมดอายุ และการจำหน่ายเสื้อผ้ามือสองหรือการให้บริการเช่าเสื้อผ้า เป็นวิธีการที่ช่วยลดขยะจากอุตสาหกรรมแฟชั่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและบริโภคเกินความจำเป็นในประเทศร่ำรวยได้นำเสื้อผ้าเหลือทิ้งไปยังประเทศยากจนในแอฟริกา ซึ่งกลายเป็นขยะที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (Cobbing et al., 2022) ผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมแฟชั่นควรใช้วัสดุที่ย่อยสลายได้และเพิ่มความตระหนักให้ผู้บริโภคใช้สินค้าอย่างคุ้มค่า เพื่อลดการผลิตที่เกินความจำเป็นและได้รับความรับผิดชอบ ซึ่งจะสนับสนุนการบรรลุ SDGs

SDGs 13: การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

อุตสาหกรรมการพิมพ์ผ้าเป็นแหล่งปล่อยสารประกอบอินทรีย์ระเหย ซึ่งก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศและมีผลกระทบต่อสุขภาพ โดยประมาณร้อยละ 99.00 ของสารพิษเหล่านี้ถูกปล่อยสู่บรรยากาศ และร้อยละ 1.00 ปนเปื้อนในดินและแหล่งน้ำ สารเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นอนุพันธ์จากปิโตรเลียมและมีอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและมนุษย์ เช่น สารทำลายที่อาจทำให้เกิดความผิดปกติทางโครโมโซม (OEcotextiles, 2012) แม้จะมีกฎระเบียบจากองค์กรต่างๆ เช่น รีซ (Registration, Evaluation, Authorization, and Restriction of Chemicals: REACH) ของสหภาพยุโรป และองค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม (Environmental Protection Agency: EPA) ของสหรัฐฯ ที่ห้ามใช้สารบางชนิด แต่ยังคงมีการใช้สารเหล่านี้ในอุตสาหกรรมเนื่องจากผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การใช้ยูเรียเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นในการพิมพ์ผ้าฝ้ายก็เป็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม แม้จะพยายามใช้พอลิเอทิลีนไกลคอลทดแทน แต่สารนี้กลับเป็นสารก่อมะเร็ง (Biondi et al., 2002). ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอควรลดการใช้สารเคมีที่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน หมอกควัน และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อบรรลุ SDGs

SDGs 14: การรักษาระบบนิเวศทางทะเล

ในอุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอ การใช้ผ้าที่ผลิตจากไนลอนและเส้นใยโพลีเอสเตอร์ ส่งผลให้เกิดไมโครไฟเบอร์ที่พบในทะเลและมหาสมุทร ไมโครไฟเบอร์เหล่านี้มีสารทาเลต (phthalates) และพลาสติก ซึ่งมีอันตรายต่อร่างกายมนุษย์ โดยสามารถซึมเข้าสู่ระบบทางเดินหายใจและเป็นสาเหตุของโรคต่างๆ ได้ เช่น หอบหืดและมะเร็ง (Belzagui et al., 2019) นอกจากนี้ยังพบว่าร้อยละ 35.00 ของไมโครพลาสติก มาจากการซักผ้าโพลีเอสเตอร์ (Maiti, 2025) ขณะที่ร้อยละ 92.00 ของพลาสติกในสิ่งแวดล้อมมาจากการผลิตผ้า เช่น เสื้อผ้า โซฟา และพรม (Sánchez, 2020) เพราะฉะนั้น มาตรการที่ผู้มีส่วนร่วมในห่วงโซ่อุปทานทางอุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอ ควรเร่งดำเนินการคือ การสนับสนุนให้ทุกโรงงานผลิตและแปรรูปผ้าติดตั้งโรงบำบัดน้ำเสีย เพื่อปกป้องสิ่งมีชีวิตทางทะเลจากสารพิษสังเคราะห์และไมโครไฟเบอร์ เพื่อบรรลุ SDGs สำหรับการอนุรักษ์ระบบนิเวศทางทะเลต่อไป

SDGs 15: การรักษาระบบนิเวศทางบก

การผลิตแฟชั่นที่รวดเร็ว (fast fashion) ส่งผลให้เกิดขยะผ้ามากกว่าร้อยละ 85.00 ที่ทิ้งอยู่ในหลุมฝังกลบในประเทศกานา โดยตลาดคันทาแมนโต้ (Kantamanto Market) ในประเทศกานาได้รับเสื้อผ้าเหลือใช้จำนวน 15 ล้านชิ้นทุกสัปดาห์ และมีการหมุนเวียนเสื้อผ้ากว่า 100 ล้านชิ้นทุกสี่เดือน ทำให้ชุมชนต้องตกอยู่ในหนี้สินแทนที่จะลงทุนในระบบสวัสดิการสุขภาพและการศึกษา (Earth.Org, 2021) การใช้สีจากพืช เช่น ขมิ้น เปลือกไม้ และดอกไม้ต่างๆ รวมถึงการผลิตผ้าจากเส้นใยพืชต่างๆ เช่น ไม้ไผ่ ฝ้าย ลิ้นจี่ กล้วย และตำลึง ได้รับการส่งเสริมให้ปลูกทั่วโลกเพื่อป้องกันการสูญพันธุ์ (Thakker, 2022) การหมุนเวียนพืชและการใช้ยาฆ่าแมลงจากสมุนไพรจะช่วยป้องกันการเสื่อมสภาพของดินและการพังทลายของดิน (Thakker & Sun, 2022) เพื่อบรรลุ SDGs การแก้ปัญหาขยะผ้า การส่งเสริมการปลูกต้นไม้ให้มากกว่าสองเท่าของปริมาณการบริโภคผ้าในอุตสาหกรรม การจัดป่าไม้ที่ยั่งยืน การต่อสู้กับสภาพทะเลทราย และการหยุดการเสื่อมสภาพของดินและสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพเป็นมาตรการสำคัญที่ควรดำเนินการอย่างเร่งด่วน

SDGs 17: หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา

องค์ความรู้จากหลากหลายสาขาส่งเสริมความยั่งยืนในอุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอ โดยการศึกษาและพัฒนา วัสดุชีวภาพ เช่น ไมซีเลียมและเส้นใยเซลลูโลสจากแบคทีเรีย ซึ่งช่วยลดการใช้สารยืดยืดเกาะจากปิโตรเลียมและสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียน (Wood, 2019) แนวทางสำคัญ ได้แก่ ห่วงโซ่อุปทานแบบปิด (closed-loop fashion supply chain) และ แนวคิดวงจรชีวิต (life cycle thinking) ซึ่งช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมผ่านการออกแบบการผลิต และการกำจัดเสื้อผ้าอย่างมีประสิทธิภาพ (Cai & Choi, 2020) เครื่องมือวิเคราะห์ เช่น อีโคเมตริกส์ (ecoMetrics) และฮิกก์อินเด็กซ์ (higg index) ยังช่วยประเมินและปรับปรุงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์ (Alison, 2020) การบรรลุ SDGs 9 อุตสาหกรรม นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน ไม่เพียงมุ่งเน้นการผลิตและบริโภคที่รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 12 แต่ยังคงลดวิกฤตสภาพภูมิอากาศ ซึ่งตรงกับ SDGs 13 และลดความเหลื่อมล้ำ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ผู้ผลิต นักออกแบบ ผู้บริโภค และองค์กรต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 17 หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา รวมถึงแนวคิดธุรกิจที่ยั่งยืน เช่น การบริโภคร่วมกัน (collaborative consumption model) องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร และบริษัทบีคอร์ปส์ (B-Corps) ที่ให้ความสำคัญกับสังคมและสิ่งแวดล้อมมากกว่าผลกำไร (Sharpe et al., 2022)

อุตสาหกรรมแฟชั่นเกี่ยวข้องกับ SDGs ทั้งหมด 12 ด้าน ได้แก่ SDGs 1 3 5 6 7 8 9 12 13 14 15 และ 17 เพื่อการบรรลุ SDGs ในอุตสาหกรรมนี้จำเป็นต้องได้รับการร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยการปฏิรูปด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน

แนวทางการเปลี่ยนแปลง (Six Transformation) กับ SDGs

เจฟฟรีย์ ดี. แซคส์ (Jeffrey D. Sachs) เป็นนักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกัน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาและความยั่งยืน ผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดัน SDGs และคณะ ได้เสนอทฤษฎีหกแนวทางการเปลี่ยนแปลง (Six Transformations) เพื่อบรรลุ SDGs ภายในปี ค.ศ. 2030 โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและการทำงานร่วมกันในหลายมิติ เพื่อลดปัญหาสำคัญ เช่น ความยากจน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความไม่เท่าเทียม โดยแนวทางหลักประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) การศึกษา ความเท่าเทียมทางเพศ และการลดความเหลื่อมล้ำ 2) สุขภาพ ความเป็นอยู่ที่ดี และโครงสร้างประชากร 3) การลดการปล่อยคาร์บอนและอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน 4) ระบบอาหาร ที่ดิน น้ำ และมหาสมุทรที่ยั่งยืน 5) เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน และ 6) การปฏิวัติดิจิทัลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การดำเนินการใน 6 ด้านนี้เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนและจำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Sachs et al., 2019) จากทฤษฎีดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการบรรลุ SDGs โดยแต่ละการเปลี่ยนแปลงนั้นเกี่ยวข้องกับ SDGs ดังต่อไปนี้

การศึกษา ความเท่าเทียมทางเพศ และการลดความเหลื่อมล้ำ

ในส่วนของการศึกษานั้นสอดคล้องกับ SDGs 4: การศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน ต่อมาการสนับสนุนความเท่าเทียมทางเพศ ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 5 และการลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 10 จะช่วยให้เกิดสังคมที่เป็นธรรมและเท่าเทียม ซึ่งส่งผลต่อการลดความยากจนและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของประชากรทั่วโลก

สุขภาพ ความเป็นอยู่ที่ดี และโครงสร้างประชากร

ในเรื่องของการขยายระบบบริการสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 3 เป็นหนึ่งในวิธีที่สำคัญในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดีและสุขภาพที่แข็งแกร่งสำหรับทุกคน การส่งเสริมสุขภาพจิตและการป้องกันโรค เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการลดความเสี่ยงจากโรคระบาดและปัญหาสุขภาพในระยะยาว ขณะเดียวกัน การส่งเสริมโภชนาการและการจัดการความหิวโหย ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 2 ยังช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชากรทั่วโลก

การลดการปล่อยคาร์บอนและอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน

สำหรับการส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 7 และ SDGs 13 การลดการปล่อยคาร์บอนเป็นสิ่งสำคัญในการต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพพลังงานและลดมลพิษจากอุตสาหกรรม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายที่ SDGs 9 จะช่วยสร้างอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ระบบอาหาร ที่ดิน น้ำ และมหาสมุทรที่ยั่งยืน

ระบบอาหารสัมพันธ์โดยตรงกับเกษตรกรรมและปศุสัตว์ที่มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 2 จัดความหิวโหย รวมถึงการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพทั้งบนบกและในน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 14 และ 15 ตามลำดับ เป็นการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การจัดการน้ำสะอาดและสุขาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 6 จะช่วยให้ประชากรสามารถเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นในการดำรงชีวิต

เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน

การพัฒนาเมืองที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 11 เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ประชากรสามารถดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมที่ดีและปลอดภัย การขยายระบบขนส่งและโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 9 จะช่วยลดการใช้พลังงานและลดมลพิษในเมือง

การปฏิวัติดิจิทัลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 9 เป็นส่วนสำคัญในการเชื่อมโยงโลกให้เข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่สามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายต่างๆ การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 17 และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนจะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับโลกได้

โดยรวมแล้ว การเปลี่ยนแปลงทั้ง 6 ด้านนี้ ช่วยเสริมสร้างความยั่งยืนในทุกมิติและมีความเชื่อมโยงกับ SDGs ต่างๆ ที่จะช่วยให้โลกสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นและยั่งยืนในอนาคต

วิเคราะห์ยุทธศาสตร์ที่เป็นไปได้สำหรับอุตสาหกรรมแฟชั่น โดยใช้ทฤษฎี 6 แนวทางการเปลี่ยนแปลง เพื่อบรรลุ SDGs ภายในปี ค.ศ. 2030

ในมิติของอุตสาหกรรมแฟชั่น ยุทธศาสตร์ที่เป็นไปได้เพื่อบรรลุ SDGs ภายในอีก 5 ปีข้างหน้า จากการวิเคราะห์ จำเป็นต้องอาศัยทฤษฎี 6 แนวทางการเปลี่ยนแปลงเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของ เจฟฟรีย์ ดี แซคส์ ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับ SDGs จำนวน 11 เป้าหมาย จากทั้งหมด 12 เป้าหมาย ซึ่งได้แก่ SDGs 3 5 6 7 8 9 12 13 14 15 และ 17 โดยมีรายละเอียดดังที่กล่าวไว้ข้างต้น โดยแต่ละแนวทางของทั้ง 6 การเปลี่ยนแปลง อุตสาหกรรมแฟชั่นล้วนมีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยทั้งสิ้น มีรายละเอียดดังนี้

การศึกษา ความเท่าเทียมทางเพศ และการลดความเหลื่อมล้ำ

แนวทางการเปลี่ยนแปลงนี้ SDGs สำหรับภาคอุตสาหกรรมแฟชั่น จะสอดคล้องกับ SDGs 5 ความเท่าเทียมทางเพศ ในอุตสาหกรรมแฟชั่นสามารถบรรลุได้โดยลดการจ้างแรงงานสตรีและเด็กในค่าจ้างต่ำ แก้ปัญหาการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม และส่งเสริมสิทธิแรงงาน แนวทางแก้ไขรวมถึงการเก็บภาษี การกำกับดูแลทางจริยธรรม ระบบชุมชน และมาตรฐานความยั่งยืน อุตสาหกรรมควรปฏิบัติตามมาตรฐานการค้าที่เป็นธรรม หลีกเลี่ยงแรงงานเด็ก และจัดสรรค่าจ้างที่เหมาะสม

สุขภาพ ความเป็นอยู่ที่ดี และโครงสร้างประชากร

สำหรับแนวทางการเปลี่ยนแปลงนี้ได้สอดคล้องกับ SDGs 3 สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี ในอุตสาหกรรมแฟชั่นสามารถบรรลุได้ด้วยการลดมลพิษจากการผลิตสินค้าแฟชั่นและสิ่งทอ และนำระบบวัสดุหมุนเวียนมาใช้ อย่างไรก็ตาม ปัญหาสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เสี่ยงต่อสุขภาพและชั่วโมงทำงานที่ยาวนานยังคงมีอยู่ ผู้ประกอบการต้องเร่งดำเนินการยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงานเพื่อลดผลกระทบด้านลบและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคน

การลดการปล่อยคาร์บอนและอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน

ทฤษฎี 6 แนวทางการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมแฟชั่น โดย SDGs 7 มุ่งเน้นการใช้พลังงานสะอาด เช่น การใช้เทคโนโลยีประหยัดพลังงานและแผงโซลาร์เซลล์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ปลอดภัยและ SDGs 9 การขนส่งที่ยั่งยืนและการผลิตนวัตกรรมใหม่ เช่น เส้นใยจากของเสียทางการเกษตร รวมถึงส่งเสริมแฟชั่นที่ช้าลง และการลดการใช้สารเคมีและการปล่อยคาร์บอน สอดคล้องกับ SDGs 13 การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อบรรลุ SDGs

ระบบอาหาร ที่ดิน น้ำ และมหาสมุทรที่ยั่งยืน

อุตสาหกรรมแพ้น้ำและสิ่งทอเป็นแหล่งมลพิษทางน้ำจากกระบวนการย้อมสีและการปล่อยโลหะหนัก ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม แนวทางแก้ไขคือการใช้กระบวนการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดสารเคมีอันตราย และติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย สอดคล้องกับ SDGs 6 การจัดการน้ำสะอาดและสุขาภิบาล รวมถึงการปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพทั้งในน้ำและบนบก ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 14 และ 15 เช่น การใช้สีย้อมและเส้นใยจากธรรมชาติ การจัดการขยะผ้า และการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่ออนุรักษ์ระบบนิเวศ

เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน

แนวทางนี้อุตสาหกรรมแพ้น้ำจะเกี่ยวข้องกับ SDGs 9 อุตสาหกรรม นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน ระบบขนส่งที่ยั่งยืนมีบทบาทสำคัญต่อทุก SDGs และเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับเครือข่ายอุตสาหกรรมแพ้น้ำทั่วโลก นอกจากนี้ อุตสาหกรรมแพ้น้ำยังจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ปลอดภัยให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อความเป็นเมืองและชุมชนที่ยั่งยืนต่อไป

การปฏิวัติดิจิทัลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การปฏิวัติดิจิทัลเชื่อมโยงกับหลาย SDGs เพราะเสริมสร้างความยั่งยืนในหลายด้าน เช่น การขนส่งที่ยั่งยืน การลดต้นทุนการขนส่ง และกระตุ้นเศรษฐกิจ การลงทุนในเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมช่วยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอุตสาหกรรมแพ้น้ำและอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 9 อุตสาหกรรม นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน และ SDGs 17 หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา การส่งเสริมดิจิทัลและเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมแพ้น้ำและสิ่งทอ ช่วยส่งเสริมความยั่งยืนในอุตสาหกรรมนี้ได้ โดยการนำแนวทางการจัดการห่วงโซ่อุปทานแบบปิด และการร่วมมือระหว่างภาครัฐ ผู้ผลิต นักออกแบบ ผู้ค้าปลีก ผู้บริโภค และองค์กรต่างๆ รวมถึงความร่วมมือระดับโลก จะช่วยให้บรรลุ SDGs ได้ ทั้งหมดที่กล่าวมาสรุปข้อมูลเป็นตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องระหว่าง 6 แนวทางการเปลี่ยนแปลงกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อ
นำไปสู่ยุทธศาสตร์ที่เป็นไปได้สำหรับอุตสาหกรรมแฟชั่น

6 แนวทางการ เปลี่ยนแปลง (Six Transformations)	เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs)																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1) การศึกษา ความ เท่าเทียมทางเพศ และการลดความ เหลื่อมล้ำ				●	★ ●					●							
2) สุขภาพ ความ เป็นอยู่ที่ดี และ โครงสร้าง ประชากร		●	★ ●														
3) การลดการ ปล่อยคาร์บอนและ อุตสาหกรรมที่ ยั่งยืน							★ ●		★ ●				★ ●				
4) ระบบอาหาร ที่ ดิน น้ำ และ มหาสมุทรที่ยั่งยืน		●			★ ●									★ ●	★ ●		
5) เมืองและชุมชน ที่ยั่งยืน									★ ●		●						
6) การปฏิบัติที่ดี เพื่อการพัฒนาที่ ยั่งยืน									★ ●								★ ●

หมายเหตุ: สัญลักษณ์จากตารางด้านบน แถบสีส้ม แทน SDGs ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมแฟชั่น ● หกแนวทางการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับ SDGs 17 ข้อ และรูป ★ แทนทฤษฎีหกแนวทางการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมแฟชั่น รูป แทนทฤษฎี

ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้เขียน

ดังนั้น ยุทธศาสตร์ที่เป็นไปได้สำหรับอุตสาหกรรมแฟชั่นเกิดจากการวิเคราะห์ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมแฟชั่นกับทฤษฎี 6 แนวทางการเปลี่ยนแปลง มีดังนี้ 1) การศึกษาและความเท่าเทียมทางเพศ ผ่าน SDGs 5 โดยส่งเสริมสิทธิแรงงานหญิงและลดความเหลื่อมล้ำ ยกตัวอย่างเช่น แบรินด์เอชแอนด์เอ็ม มีโครงการฝึกอบรมและ

สนับสนุนสิทธิแรงงานหญิงในโรงงานผลิต ทำให้แรงงานหญิงสามารถเข้าถึงโอกาสทางอาชีพและลดความเหลื่อมล้ำในสายการผลิต 2) สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี ผ่าน SDGs 3 โดยการลดสารเคมีอันตรายในกระบวนการผลิต 3) การลดการปล่อยคาร์บอนและอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ผ่าน SDGs 7 9 และ 13 โดยใช้พลังงานหมุนเวียนและลดก๊าซเรือนกระจก ยกตัวอย่างเช่น แปรนต์พาตาโกเนีย (Patagonia) ใช้พลังงานหมุนเวียนในโรงงานและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตและการขนส่ง พร้อมปรับปรุงกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพด้านพลังงาน 4) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ผ่าน SDGs 6 14 และ 15 ผ่านการลดการใช้น้ำและควบคุมมลพิษจากการผลิต 5) การพัฒนาเมืองและเศรษฐกิจหมุนเวียน ผ่าน SDGs 9 โดยใช้เทคโนโลยีและลดขยะสิ่งทอ และ 6) การปฏิวัติดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน ผ่าน SDGs 9 และ 17 โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น บล็อกเชน (blockchain) และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) มาเพิ่มความโปร่งใสในห่วงโซ่อุปทานแฟชั่นและส่งเสริมการบริโภคอย่างมีจริยธรรม ซึ่งแนวทางทั้งหมดนี้ช่วยให้อุตสาหกรรมแฟชั่นก้าวสู่ความยั่งยืนและสามารถบรรลุ SDGs ภายในปี ค.ศ. 2030 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทสรุป

อุตสาหกรรมแฟชั่นถือเป็นหนึ่งในภาคส่วนที่ก่อมลพิษสูงที่สุด โดยส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งในด้านการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก และขยะสิ่งทอ การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ภายในปี ค.ศ. 2030 จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยสามารถประยุกต์ใช้ ทัศนวิสัย 6 แนวทางการเปลี่ยนแปลงของเจฟฟรีย์ ดี. แซคส์ ซึ่งมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในหลายด้าน ดังนี้

1. การศึกษาและความเท่าเทียมทางเพศ ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 5 ผ่านการส่งเสริมสิทธิแรงงานสตรีและลดความเหลื่อมล้ำ
2. สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 3 โดยลดการใช้สารเคมีอันตรายในกระบวนการผลิต
3. การลดการปล่อยคาร์บอนและอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 7 9 และ 13 ผ่านการใช้พลังงานหมุนเวียนและเทคโนโลยีสะอาด
4. การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 6 14 และ 15 ด้วยการลดการใช้น้ำและควบคุมมลพิษจากการผลิต
5. การพัฒนาเมืองและเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 9 ผ่านการใช้เทคโนโลยีและลดขยะสิ่งทอ
6. การปฏิวัติดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs 9 และ 17 โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น บล็อกเชน และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) มาเพิ่มความโปร่งใสในห่วงโซ่อุปทานและส่งเสริมการบริโภคอย่างมีจริยธรรม

แนวทางทั้งหมดนี้ช่วยให้อุตสาหกรรมแฟชั่นสามารถก้าวสู่ความยั่งยืนและสนับสนุนการบรรลุ SDGs ภายในกรอบเวลาที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความยั่งยืนให้แก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมแฟชั่นในระยะยาว อันเนื่องมาจากกระแสการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว เช่น ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งผู้บริโภคมีแนวโน้มซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (ฮันยัมย็ เกียร์กุล, 2567) มากขึ้น และเชื่อว่าจะกลายเป็นวิถีการบริโภคในประเทศต่างๆ ทั่วโลกต่อไป

บรรณานุกรม

- กรุงเทพธุรกิจ. (2566, 7 พฤศจิกายน). ทำแท้งตาย สูดท้ายได้แค่ 3,000 บาท แรงงาน Fast Fashion บังกลาเทศ
ประท้วงเดือด!. <https://www.bangkokbiznews.com/world/1097635>
- ฉันทชัย เจริญกุล. (2567). ความตั้งใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของผู้บริโภค: การวิเคราะห์เชิงประจักษ์
ของผู้บริโภคชาวญี่ปุ่น. *วารสาร BU Academic Review*, 23(2), 263-288.
- ‘แบรนด์แฟชั่นโลก’ เมินแก้ปัญหาบังคับใช้แรงงาน. (2564, 16 กรกฎาคม). กรุงเทพธุรกิจ.
<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/949245>
- แพรวพรรณ ศรีเลิศ. (2565, 8 ธันวาคม). แฟชั่นที่มีสไตล์พร้อมใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบ ‘การผลิตที่ยั่งยืน’
ได้อะไร. *SDG Move*. <https://www.sdgmovement.com/2022/12/08/eco-fashion-supply-chain-in-fashion-industry/>
- เอสดีจี มูฟทิม. (2560, 1 มิถุนายน). *สวัสดิ์ SDGs (2) – ว่าด้วยเป้าหมาย (Goals) 17 เป้าของ SDGs*.
<https://www.sdgmovement.com/2017/06/01/goals/>
- Akter, M. M., Haq, U. N., Islam, M. M., & Uddin, M. A. (2022). Textile-apparel manufacturing and
material waste management in the circular economy: A conceptual model to achieve
sustainable development goal (SDG) 12 for Bangladesh. *Clean Environmental Systems*,
4, 100070. <https://doi.org/10.1016/j.cesys.2022.100070>
- Alison, G. (2020). *A practical guide to sustainable fashion*. Bloomsbury.
- Belzagui, F., Crespi, M., Álvarez, A., Gutiérrez-Bouzán, C., & Vilaseca, M. (2019). Microplastics’
emissions: Microfibers’ detachment from textile garments. *Environmental Pollution*, 248,
1028–1035. <https://doi.org/10.1016/j.envpol.2019.02.059>
- Biondi, O., Salvatore, M., & Pasquale, M. (2002). Low molecular weight polyethylene glycol induced
chromosome aberrations in Chinese hamster cells cultured in vitro. *Mutagenesis*, 17(3), 261–
264. <https://doi.org/10.1093/mutage/17.3.261>
- Cai, Y.-J., & Choi, T.-M. (2020). A United Nations’ Sustainable Development Goals perspective for
sustainable textile and apparel supply chain management. *Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review*, 141, 102010. <https://doi.org/10.1016/j.tre.2020.102010>
- Cobbing, M., Daaji, S., Kopp, M., & Wohlgemuth, V. (2022). *Poisoned gifts: From donations to the
dumpsite: Textiles waste disguised as second-hand clothes exported to East Africa*. A
Greenpeace Germany Report. <https://www.greenpeace.org/static/planet4-international-stateless/2022/04/9f50d3de-greenpeace-germany-poisoned-fast-fashion-briefing-factsheet-april-2022.pdf>

- Debnath, S. (2020). Flax fibre extraction to fashion products leading towards sustainable goals. In M. A. Gardetti, & S. S. Muthu (Eds.), *The UN Sustainable Development Goals for the textiles and fashion industry* (pp. 47–57). Springer. <https://doi.org/10.1007/978-981-13-8787-6>
- Earth.Org. (2021). *How one community in Ghana is bearing the burden of the UK's textile waste crisis*. <https://earth.org/how-one-community-in-ghana-is-bearing-the-burden-of-the-uks-textile-waste-crisis/>
- Ellen MacArthur Foundation. (2017). *A new textile economy: Redesigning fashion's future*. <https://content.ellenmacarthurfoundation.org/m/7f818b40f06e1afd/original/Summary-of-findings-A-New-Textiles-Economy.pdf>
- Fashion Takes Action. (2022). *Fashion's role in the sustainable development goals*. <https://fashiontakesaction.com/sdgs/>
- Greenpeace International. (2012). *Toxic threads: Under wraps*. <https://storage.googleapis.com/planet4-international-stateless/2012/12/ToxicThreads03.pdf>
- Ingarozza, M. (2023, April 10). *How fashion can achieve the SDGs by 2030*. The Green Side of Pink. <https://www.thegreensideofpink.com/style-en/fashion/2023/sdgs/?lang=en>
- Kakkar, N. (2018). *Bandi River's water is unfit for agricultural and domestic purposes, says the NGT monitoring committee*. Hindustan Times. <https://www.hindustantimes.com/jaipur/bandi-river-s-water-unfit-for-agricultural-and-domestic-purpose-says-gtmonitoringcommittee/storys1mTKw62x8S2YqLArEhMKM.html>
- Maiti, R. (2025, January 20). *The environmental impact of fast fashion, explained*. Earth.org. <https://earth.org/fast-fashions-detrimental-effect-on-the-environment/>
- Malik, A., Lafortune, G., Carter, S., Li, M., Lenzen, M., & Kroll, C. (2021). International spillover effects in the EU's textile supply chains: A global SDG assessment. *Journal of Environmental Management*, 295, 113037. <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2021.113037>
- OE Cotextiles. (2012, January 27). *Textile printing and the environment*. <https://oecotextiles.blog/2012/01/27/textile-printing-and-the-environment/>
- Oliveira Neto, G. C., Correia, J. M. F., Silva, P. C., Sanches, A. G. O., & Lucato, W. C. (2019). Cleaner production in the textile industry and its relationship to sustainable development goals. *Journal of Cleaner Production*, 228, 1514–1525. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2019.04.334>
- Olofsson, L., & Mark-Herbert, C. (2020). Creating shared values by integrating un sustainable development goals in corporate communication—the case of apparel retail. *Sustainability*, 12(21), 8806. <https://doi.org/10.3390/su12218806>

- Orange Fiber. (2021, July 14). *Orange fiber & tencel™ limited edition initiative*.
<https://orangefiber.it/tencel-limited-edition-initiative/>
- Sachs, J. D., Schmidt-Traub, G., Mazzucato, M., Messner, D., Nakicenovic, N., & Johan, R. (2019). Six transformations to achieve the sustainable development goals. *Nature Sustainability*, 2(9), 805–814. <https://doi.org/10.1038/s41893-019-0352-9>
- Sánchez, L. D. (2020). *Londoners are breathing in millions of microfibers from textiles every day*.
<https://www.oceancleanwash.org/2020/01/londoners-are-breathing-in-millions-ofmicro-fibers-from-textiles-every-day/>
- Sharpe, S., Retamal, M., & Brydges, T. (2022, April 28). *Want to make your wardrobe more sustainable? Cut your new clothing purchases by 75%*. Ideas.ted.com.
<https://ideas.ted.com/more-sustainable-wardrobe-cut-new-clothing-purchases-by-75-percent/>
- Shukla, N. (2022, August 21). *Fast fashion pollution and climate change*. Earth.org.
<https://earth.org/fast-fashion-pollution-and-climate-change/>
- Textile Exchange. (2018). *Threading the needle: Weaving the sustainable development goals into the textile, retail, and apparel industry*. Kpmg.
- Thakker, A.M. (2022). *Developing sustainable fabrics with plant-based formulations* [Doctoral thesis, Heriot-Watt University].
- Thakker, A. M., & Sun, D. (2022). Innovative plant-based mordants and colorants for application on cotton fabric. *Journal of Natural Fibers*, 19(16), 14346–14364.
<https://doi.org/10.1080/15440478.2022.2064391>
- Thakker, A. M., & Sun, D. (2023). Sustainable development goals for textiles and fashion. *Environmental Science and Pollution Research*, 30, 101989–102009.
<https://doi.org/10.1007/s11356-023-29453-1>
- The United Nations Sustainable Development Goals. (n.d.). *Communication materials*.
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/news/communications-material/>
- UN Alliance for Sustainable Fashion. (n.d.). *What is the UN Alliance for Sustainable Fashion?*.
<https://unfashionalliance.org/>
- UN Sustainable Development Group. (2016). *Mobilising sustainable transport for development*.
<https://sdgs.un.org/publications/mobilizing-sustainable-transport-development-18045>
- Vijayarasa, R., & Liu, M. (2022). Fast fashion for 2030: Using the pattern of the Sustainable Development Goals (SDGs) to cut a more gender-just fashion sector. *Business and Human Rights Journal*, 7(1), 45–66. <https://doi.org/10.1017/bhj.2021.29>

- Weavabel. (2024, January 22). *What are the sustainable development goals? And how do they impact the fashion industry? We take a look.* <https://www.weavabel.com/blog/sustainable-development-goals-how-fashion-plays-its-part>
- Wood, J. (2019). Bioinspiration in fashion—A review. *Biomimetics*, 4(1), 16. <https://doi.org/10.3390/biomimetics4010016>